

РЕШЕНИЕ

№ 29355

гр. София, 22.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав, в
публично заседание на 09.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разглежда дело номер **3898** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 128, ал. 1, т. 3 АПК във връзка с чл. 19ж АПК от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по предявени от Национален фонд „Култура“, чрез адв. П. В., обективно съединени осъдителни иски за сумата 76 790 лева с правно основание чл. 55, ал. 1, предложение трето ЗЗД и за сумата в размер на 8 266.72 лева с правно основание чл. 86 ЗЗД, представляваща лихва за забава за периода от 09.03.2024 г. до подаване на исковата молба, ведно със законната лихва за забава върху главницата от подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Твърди се в исковата молба, че с ответника е сключен договор № договор № VRICHKO-22-141/29.08.2022 г. за предоставянето на финансово подпомагане в размер на 76 790 лева за реализацията на проект „Завръщане в бъдещето“ – интердисциплинарен проект по Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации 2022, която сума е изплатена изцяло от Национален фонд „Култура“ на 15.10.2022 г. Сочи се в исковата молба, че съгласно договора проектът е следвало да се осъществи до 01.06.2023 г. и съответно да бъде отчетен пред Национален фонд „Култура“ най-късно до 01.07.2023 г., както и че на 22.12.2023 г. е било сключено допълнително споразумение към договора, съгласно което срокът за изпълнение на проекта е променен на 29.02.2024 г., а срокът за отчитане на проекта, чрез подаване на отчети по образец-съдържателно и финансово отчитане на проекта е удължен до 08.03.2024 г. Сочи, че съгласно договора и допълнителното споразумение към него „Задължение на втората страна е да предостави на първата страна пълни данни на проекта в срок до 08.03.2024 г., като съгласно чл. 10, ал. 2 - ал. 6 от договора проектът се отчита с финансов и съдържателен отчет, към който

следва да бъдат приложени писмени доказателства, които да докажат изпълнението на проекта. Сочи се, че ответникът е представил частично финансов отчет, който е непълен и не отговаря на изискванията, заложи в договора, не са приложени към него разходооправдателни документи в четлив вид, както и че не е представил никакъв съдържателен отчет по образец, ведно с съответните изискуеми доказателства и документи, които да доказват изпълнението на проекта.

Твърди се, че след преглед на наличната в Национален фонд „Култура“ документация, предоставена от ищцовата страна е констатирано неизпълнение на договора, изразяващо се в следното: 1. С., който е планиран в проекта не е изпълнен със съдържание и информация относно дейността на организацията, като от предоставения линк в отчетите е видно, че има създадена само прото-версия на сайт. Средствата които са изплатени за сайта са на стойност 18 150 лева.

2. Публикуваните рекламни материали и публикации, които са предостави с отчета не се отнасят за проекта в голямата си част, в социалните канали на фондацията не са открити достатъчно материали за популяризирането на създадените събития. В отчета за реклама ПР и маркетинг е видно, че е изразходвана сумата в размер на 21 120 лева, като не са представени множество документи, потвърждаващи и доказващи основанието и размера за плащанията-напр. фактури и други платежни документи за платени реклами в социалните медии.

3. Не е представен подробен опис и доказателства във вид на снимки или видеа за участието на всеки един артист в изложба/пърформанс, за чието участие е заплатен съответен хонорар на стойност от 150 лева до 808.17 лева или общо 5 989.17 лева.

4. Не е открит и няма наличен материал във връзка с бюджетно перо 3.5.

5. Създадено е ново бюджетно перо 1.4 „координатор/асистент“, без одобрение на НФК, за което е платена сумата в размер на 335 лева.

6. изискани са документи за възстановяване на част от сумите по договора, за които няма усвояване, разрешение за изразходване, отчетна документация или доказателства.

Твърди се, че за посочените по-горе пропуски, грешки или недостатъци в документацията, ответната страна е била писмено уведомена, но същите не са били отстранени. Пояснява, че до момента на предявяване на исковата молба пълен финансов и съдържателен отчет по образец, ведно с изискуемите се доказателства и документи към тях не са представени в НФК. С оглед на изложеното счита, че изпълнението на проекта не е отчетено надлежно, а съгласно чл. 12 от договора неизпълнение на задължението по чл. 10 от договора се смята за неизпълнение на договора, което влече като санкция съгласно чл. 14 от договора възстановяване в пълен размер на получените от бенефициента средства, които се изразходват не по предназначение, ведно с дължимата лихва по закон, увеличена с 10 пункта.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор от ответника - Фондация „Дома Арт“. В отговора се оспорва предявения иск като недопустим поради това, че с определение на съда от 03.01.2025 г. съдебното производство по делото е било прекратено. Споделя се извода на съда в определението, че процесният договор не е административен, а има частен характер. Оспорва се и основателността на предявения иска, като се твърди, че от исковата молба не става ясно коя точно форма на неизпълнение се претендира да е налице в случая – невиновна невъзможност, начална невъзможност, последваща невъзможност, освобождаваща невъзможност, субективна невъзможност, виновна невъзможност, частична невъзможност, забавено изпълнени или лошо изпълнение. Сочи се, че проектът е изпълнен изцяло, в срок и надлежно, подробно и акуратно в съответствие с чл. 10 от подписания с Национален фонд „Култура“ договор, както и че един ден преди срока, уговорен в допълнителното споразумение на 07.03.2024 г. е представил в системата за отчитане на проекти към Национален фонд „Култура“ пълен финансов, съдържателен и визуален отчет. Оспорва се изложеното в исковата молба по отношение на съдържанието на сайта

на организацията, като се сочи, че всичко е качено и служи за чудесен архив, който дава широка представа за десетте години дейност и за изпълнението на проекта в двата града –гр. В. и [населено място]. Пояснява че след качването на сайта може да е имало временен проблем, който обаче е бил отстранен веднага, и в тази връзка оспорва като невярна информацията, съдържаща се в принт-скрийнове, приложени към исковата молба. По отношение на публикуваните рекламни материали и публикации, които са представени с отчета и по които се възразява с исковата молба се твърди, че са налице достатъчно и подробни материали, които дават реална представа за смисъла и целта на изпълнения проект, както и за популяризирането му. Пояснява че по тази дейност фондацията е работила и с подизпълнител - рекламна агенция, която е покрила всички социални канали с необходимата информация. Сочи се, че всички рекламни материали се отнасят за старта на проекта от [населено място] и [населено място]. Посочва, че видео от проекта има линк DOMA Art F., както и на сайта на фондацията, като във връзка с допълнително съдействие към същото перо има посочено второ лице, подпомогнало координатор/ асистент с допълнителен труд на стойност 335 лева, която сума е под минималната сума за какъвто и е труд. Сочи се, че от визуалния отчет, който се представя се виждат всички снимки, участия и артистични прояви в двете събития в [населено място] и [населено място]. Твърди с в отговора, че изложените факти в исковата молба са неверни и подвеждащи, насочени срещу определени организации, с цел да се дискредитират и съответно напълно да се изключат от всички програми на фонда. Подчертава, че абсолютно всички разходооправдателни документи са с подробен опис, финансовият и съдържателният отчет са приложени в срок и в отчетната форма на сайта на НФК, което доказва в пълнота изпълнението на проекта. Счита, че спрямо фондацията се извършва репресия по един недопустим и унизителен начин. По изложените в отговора съображения моли съдът да отхвърли молбата като неоснователна. С отговора се представят писмени доказателства под опис.

Съдът като прецени доводите на страните, събраните по делото доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка :

Не е спорно, а и се установява от представения по делото и приет като доказателство Договор № VRCHK O-22-141/29.08.2022г., че на основание чл.33, ал.3 от Закона за културата и въз основа на Заповед № 3-301-18/25.08.2022г. на изпълнителния директор на Национален фонд “Култура“ и решение на УС на Фонда, обективизирано в протокол № 15/24.08.2022г., че между страните е бил сключен договор, по силата на който ищецът се е задължил да предостави на ответника финансово подпомагане в размер на 76 790 лева.

Не е спорно, а и се установява, че средствата са били предоставени за реализацията на проекта „Завръщане в бъдещето“, който представлява интердисциплинарен проект по Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации 2022, който проект първоначално е следвало да се осъществи до 01.06.2023г. и да бъде отчетен пред Национален фонд „Култура“ най-късно до 01.07.2023г. съгласно първоначално заложения график на конкурсната документация.

Впоследствие обаче страните са сключили допълнително споразумение, с което сроковете са променени в полза на ответника- срокът за изпълнение на проекта е променен на 29.02.2024г., а за срокът за отчитането му, чрез подаване на оферти по образец- съдържателно и финансово отчитане на проекта е изменен също в полза на бенефициента на финансовата помощ и е бил удължен до 08.03.2024г.

Не е спорно между страните, а и се установява, че субсидията по договора, е била изплатена от НФК изцяло на 15.10.2022г. по банков път на ответника.

Съгласно чл. 10 от процесния договор и подписаното към него допълнително споразумение е предвидено задължение на ответника да предостави на Фонда пълни данни за реализацията на

проекта в срок до 08.03.2024г., като в чл.10, ал.2 до ал.6 от същия договор е подробно конкретизиран начина на отчитане на проекта посредством представянето на финансов и съдържателен отчет, към които следва да бъдат приложени писмени доказателства за изпълнението им и разходооправдателни документи.

В представените по делото Указания за изпълнение и отчитане на проекти по програми, финансирани от Национален фонд „Култура“, утвърдени от изпълнителния директор на Фонда, се съдържат подробни изисквания на които трябва да отговарят финансовите и съдържателните отчети, както и критериите за оценяване на съдържанието им дали изпълнението им съответства на целите на инвестицията.

Съгласно разпоредбата на чл. 12 от договора неизпълнението на задължението по чл. 10 да се отчете изпълнението на договора посредством представянето на съдържателен и финансов отчет, отговарящи на поставените от предоставилия финансовата помощ изисквания, се смята за пълно неизпълнение на договора и влече санкциите, предвидени в чл. 14 от договора да бъдат възстановени предоставените парични средства в пълен размер, ведно с дължимата законна лихва, равна на основния лихвен процент на БНБ, увеличен с 10 пункта.

Видно е от представената по делото и приета като доказателство извадка от онлайн системата за отчитане на проекти към Национален фонд „Култура“, че преди изтичане крайния срок на проекта, а именно на 07.03.2024 г., ответникът е предоставил финансов, съдържателен и визуален отчет, с което той счита, че е изпълнил изцяло задължението си съгласно договора да отчете изпълнението на проекта, за който са му били предоставени парични средства.

Съдържателният отчет представя изпълнените дейности по проекта, постигнатите резултати и степента на изпълнение на заложените цели, индикатори и очаквани ефекти. Към същия е приобщен и визуален отчет, съдържащ доказателствени материали за реализирането на проектните дейности, вкл. снимков материал, публикации, комуникационни материали и други документи, удостоверяващи изпълнението на проекта.

От показанията на свидетеля П. Г.- привлечен като консултант от ответника се установява, че проектът е представлявал съвкупност от пърформанси, които са били осъществявани в [населено място] и в [населено място]. Свидетелят разяснява, че участието му в проекта се е свеждало до изпълнение на техническата страна на проекта като в показанията си обяснява подробно техническата организация и изпълнението на проекта.

От заключението на приетата и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза, изготвена от вещото лице Г. Т. М., чието заключение съдът кредитира изцяло като обективно и професионално изготвено, се установява че през процесния период за отчитане на дейностите по процесния проект „Завръщане в бъдещето“ в счетоводството на ответника са били осчетоводени следните разходи :

По сметка 601-2- с подсметка „Завръщане в бъдещето“ са осчетоводени разходи за материали в размер на 8 831,43 лева;

По сметка 602-3- Разходи за външни услуги с подсметка „Завръщане в бъдещето“ са осчетоводени разходи за външни услуги, вкл. за изплатени хонорари на артисти, са осчетоводени разходи в размер на 77 175,11 лева;

По сметка 605-2- за изпълнението на същия проект са били осчетоводени разходи за осигуровки и други начисления по проекта в размер на 1 614,68 лева.

Установява се от заключението на вещото лице, че за целите на счетоводното отчитане на проекта всички разходооправдателни документи са били надлежно качени чрез електронната система за отчитане на проекти, отворена за подаване на отчетни документи през съответния период. Документите са били представени на 7 март 2024г., в рамките на определения срок, както следва :

1. Административни разходи- 16 869,25 лева;
2. Разходи по изпълнение на съдържателните дейности по проекта- в размер на 22 958,25 лева;
3. Маркетинг, реклама и дизайн- 47 153,83 лева.

Според заключението на вещото лице финансовият отчет съдържа подробна таблична справка за всички извършени разходи по проекта, вкл. за разходите, финансирани със средства от Национален фонд „Култура“, както и собственото съфинансиране на бенефициента. Отчетът е изготвен в съответствие с одобрената бюджетна матрица по проекта, като са отразени единствено допустимите и реално реализирани отклонения, възникнали в хода на изпълнението на проектните дейности.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна :

Искът е основан на разпоредбата на чл. 33, ал. 4 ЗЗРК, съгласно която разпоредба лицата, които разходват получените от Национален фонд „Култура“ средства не по предназначение са длъжни да ги възстановят в пълен размер, заедно с лихва, равна на основния лихвен процент на БНБ, увеличен с 10 пункта или фактическото основание за предявената искова претенция е неизпълнение на сключения договор за предоставяне на финансова помощ с произтичащото от това задължение на бенефициента да възстанови безвъзмездно предоставената му финансова субсидия.

При това положение действителното правно основание на иска е по чл. 55, ал. 1, предложение трето ЗЗД, която разпоредба предполага отпадане с обратна сила на основанията на което са предоставени паричните средства по договора за безвъзмездно финансиране и което в конкретния случай при установяване на неизпълнение се проявява в задължението на ответника да възстанови на ищеца заплатената от него безвъзмездна финансова помощ в размер на исковата сума от 76 790 лева, представляваща целево финансово подпомагане, изплатено по договора от 29.08.2022 г., ведно с дължимата лихва за забава в размер на 8 266,72 лева за периода на неизпълнение на договора от 09.03.2024 г. до датата на подаване на исковата молба.

За установяване основателността на претенцията следва да се докаже по делото от страна на ищеца, че е изпълнил задълженията си, произтичащи от договора и по-конкретно, че е изплатил сумата по договора, а в тежест на ответника е да докаже изпълнението на предмета на задължението си по договора- че е изпълнил дейностите, които са предмет на договора за целево финансово подпомагане, както и че е отчетел същите по предвидения в договора начин- чрез представянето на съдържателен и финансов отчет. В случай, че ответникът успее да докаже изпълнението на договора посредством осъществяването на целения с договора резултат, както и отчитането на дейностите по предвидения от договора начин, то това ще сочи на липсата на основание на ищеца да претендира връщане на предоставените по договора безвъзмездни финансови средства, което сочи и на липсата на фактическия състав на разпоредбата на чл. 55, ал. 1, предложение трето ЗЗД на която ищецът е основал претенцията за възстановяване на сумите по договора.

В настоящия случай по делото не е спорно, а и се установява от представеното по делото платежно нареждане и от приетото и неоспорено от страните заключение на вещото лице ССЕ, че субсидията, предмет на договора за целево финансово подпомагане, е била изплатена от НФК изцяло на 15.10.2022 г. по банков път на ответника.

Спорни са и подлежат на доказване по делото обстоятелствата, свързани с изпълнението на насрещните задължения на ответника по договора за целево финансово подпомагане, а именно обстоятелствата свързани с изпълнението и отчитането на дейностите по проекта, предмет на договора, както и че изпълнението и отчитането на дейностите е станало преди изтичането на

окончателно договорения краен срок за изпълнение- най-късно до 07.03.2024г.

Ищецът твърди, че е налице неизпълнение на реализацията на уговорения проект, което независимо от формите на неизпълнение- пълно или частично, с оглед уговорения краен резултат и целта на договора, обуславя при всички случаи възможността да се иска обратно възстановяването на предоставената парична субсидия.

Ответникът е представил по делото съдържателен и финансов отчет, за които твърди, че отговарят на предвидените в договора и методическите указания на ищеца изисквания за доказване на изпълнението и отчитането на дейностите съгласно договора. Така представеният съдържателен отчет е напълно годен от външна страна да докаже изпълнението на дейностите, предмет на договора, съдържа визуална част, изпълнението на дейностите се доказва и от показанията на свидетеля П. Г., който обяснява как и на какви отделни етапи е бил изпълняван проекта под формата на отделни творчески сюжети/пърформанси/.

Видно от заключението на приетата и неоспорена от страните ССЕ се установява, че всички отчетени в съдържателния доклад дейности са били надлежно отчетени в счетоводството на ответника чрез съответните разходооправдателни документи. Според заключението на вещото лице представеният от ответника финансов отчет съдържа подробна таблична справка за всички извършени разходи по проекта, вкл. разходите, финансирани със средства от Национален фонд „Култура“, като счетоводните записвания са редовно водени и съответстват на дейностите, които са отчетени в съдържателния отчет.

Както се поясни по-горе, изготвеният от ответника съдържателен отчет е напълно редовен от външна страна и доказва изпълнението на дейностите предмет на договора за субсидиране и формално съдържа и отговаря на реквизитите и изискванията посочени в изготвените от самия ответник Указания за изпълнение и отчитане на проекти по програми, финансирани от Национален фонд “Култура“. Същевременно отчетите за изпълнение на дейностите по договора са представени преди изтичането на крайния срок за това- до 07.03.2024 г., както е окончателно договорен в допълнителното споразумение от 22.12.2023 г.

Съответно, след като ищецът оспорва, че представеният от ответника съдържателен отчет, вкл. и по отношение на визуалната му част, не отговаря на утвърдените указания за отчитане на проектите, той е следвало при условията на пълно главно доказване да установи това обстоятелство, което има релевантно *насрещно* значение за възникване отговорността на бенефициента - като напр. да ангажира доказателства, че публикуваните рекламни материали и публикации, които са предоставени с отчета не се отнасят за проекта в голямата си част, че не е представена визуална част на проведените пърформанси и културни събития, на които именно фактически твърдения той обосновава основанието на иска си. Ищецът следваше да докаже тези свои твърдения, че предложеното от ответника

изпълнение не отговаря на договорения краен резултат като за пълнота следва да се посочи, че дори и само при външен преглед на съдържанието на отчета се установява, че това изобщо не е така. Същевременно не е вярно и не се доказва твърдението на ищеца, че не е налице финансова обосновка и счетоводно отчитане на посочените за извършени разходи в съдържателната част на отчета тъй като от заключението на вещото лице М. се установява, че разходите за всички дейности посочени за изпълнени в съдържателната част на отчета са финансово обосновани и отчетени.

Тъй като ищецът се стреми да извлече изгодни за себе си последици, в т.ч и правото си по чл. 14 от процесния договор да иска възстановяване на заплатената авансово субсидия, той следваше да ангажира доказателства, че представените от ответника отчети- съдържателен и финансово-оправдателен, чрез които ответникът се стреми да докаже изпълнението на дейностите по договора, не отговарят на изискванията на проекта, което представлява негова доказателствена тежест съобразно общото правило на чл. 154, ал. 1 ГПК, тъй като въз основа на тези фактически твърдения той черпи правото си да иска възстановяването на заплатените авансово средства и което той не успя да стори в хода на настоящия процес. Тъй като недоказаният факт е равнозначен на неосъществил се, това ще има за последица, че представените от ответника отчети са годни да докажат осъществяването на дължимия резултат преди изтичането на крайния срок за изпълнението на договора, поради което и за ищеца не е възникнало правото по чл.14 от договора да иска възстановяването на заплатената от него субсидия. Това от своя страна ще има за последица отхвърлянето на предявения срещу ответника иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предложение трето ЗЗД, както и акцесорния иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД като неоснователни и недоказани.

Воден от гореизложеното Административен съд- София град

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявените от Национален фонд “Култура“, ЕИК[ЕИК], със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 4, офис 20, срещу Фондация „Дома Арт“, ЕИК[ЕИК], обективно съединени осъдителни иски за сумата 76 790 лева с правно основание чл. 55, ал. 1, предложение трето ЗЗД и за сумата в размер на 8 266.72 лева с правно основание чл. 86 ЗЗД, представляваща лихва за забава за периода от 09.03.2024 г. до подаване на исковата молба, като неоснователни.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ :